

Warszawa, dnia 19 lipca 2019 r.

RZECZPOSPOLITA POLSKA
MINISTER FINANSÓW

DC9.054.2.2019

Pan/Pani
Imię i Nazwisko
Stanowisko/funkcja
Nazwa adresata
Adres linia 1 (opcjonalnie)
Adres linia 2 (opcjonalnie)

Szanowny Panie Marszałku,

Odpowiadając na interpelację nr 32028 posła na Sejm RP p. Zbigniewa Ajchlera, w sprawie wyjaśnienia przepisów prawa, na podstawie których Służba Celno-Skarbowa kontroluje pojazdy przewożące żywe zwierzęta, proszę o przyjęcie poniższych wyjaśnień:

Pojazdy przewożące żywe zwierzęta we wszystkich przejściach towarowych, w tym również w OC Koroszczyn, OCD Dorohusk, są odprawiane w sposób priorytetowy, w pierwszej kolejności, a w przypadku stwierdzenia nieprawidłowości, dokumentacja sporządzana jest niezwłocznie, aby czas odprawy był jak najkrótszy.

Kontrola w zakresie transportu drogowego, w tym również transportu żywych zwierząt odbywa się na podstawie m.in. przepisów ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. Prawo o ruchu drogowym (Dz. U. z 2018 r. poz. 1990, ze zm.) oraz ustawy z dnia 6 września 2001 r. o transporcie drogowym (Dz. U. z 2019 r. poz. 58 ze zm.). W kontekście powyższych informacji wydaje się, że przywołane w treści w/w interpelacji sformułowanie „...powołując się na przepisy z roku 1997...” może się odnosić do pierwszej ze wskazanych wyżej ustaw.

Analiza przepisów ustawy Prawo o ruchu drogowym prowadzi do wniosku, że nie zawiera ona sformułowań „żywe zwierzęta” lub „transport żywych zwierząt”, ale posługuje się pojęciem **ładunku**, którym mogą być również żywe zwierzęta. Dodatkowo przedmiotowa ustawa nie daje możliwości odmiennego traktowania podczas wykonywania kontroli pojazdów przewożących towar w postaci żywych zwierząt od innych towarów. Ponadto w art. 61 ustawy Prawo o ruchu drogowym, stanowiącym, iż ładunek nie może powodować przekroczenia dopuszczalnej masy całkowitej lub dopuszczalnej ładowności, ustawodawca używa wyrażenia "**ładunek**", w żadnej jednostce redakcyjnej nie różnicując rodzaju ładunku. Zgodnie z zapisem zawartym w ust. 3 tego artykułu nakładany jest na przewoźnika obowiązek takiego umieszczenia ładunku, aby był zabezpieczony przed zmianą położenia. Jednocześnie należy wskazać, iż przepisy dopuszczają przejazd pojazdem nienormatywnym po uzyskaniu zezwolenia, zgodnie z art. 64 ust.1 w/w ustawy.

Kary pieniężne za przejazd pojazdów nienormatywnych bez zezwolenia lub niezgodnie z warunkami określonymi w zezwoleniu zostały określone w rozdziale 4 niniejszej ustawy oraz

w załącznikach do ustawy o transporcie drogowym w zakresie przekroczenia dopuszczalnej masy całkowitej pojazdu. Dodatkowo należy wskazać, iż wielkości dopuszczalnej masy całkowitej pojazdu z ładunkiem regulują przepisy rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych pojazdów oraz ich niezbędnego wyposażenia (Dz. U. z 2016 r. poz. 2022, ze zm.). Powyższe stanowisko zostało również potwierdzone w orzeczeniach wojewódzkich sądów administracyjnych sygn. akt II SA/OI 826/07, II SA/OI 823/07.

Niezależnie od powyższego należy pamiętać, iż w myśl art. 64 ust. 2 ustawy Prawo o ruchu drogowym, zabrania się przewozu pojazdem nienormatywnym ładunków innych niż **ładunek niepodzielny**, z wyłączeniem pojazdów nienormatywnych uprawnionych do poruszania się na podstawie zezwoleń kategorii I lub kategorii II. Zgodnie z definicją zawartą w art. 2 pkt 35b cyt. ustawy, ładunek niepodzielny to ładunek, który bez niewspółmiernie wysokich kosztów lub ryzyka powstania szkody nie może być podzielony na dwa lub więcej mniejszych ładunków. W przypadku naruszeń zakazu, o którym mowa w art. 64 ust. 2, za przejazd pojazdem nienormatywnym nakłada się karę jak za przejazd bez zezwolenia (art. 140ab ust. 2 tej ustawy).

Towar w postaci żywych zwierząt bez wątplenia stanowi ładunek podzielny, istnieje bowiem możliwość jego podziału na mniejsze ładunki.

Przepis art. 64 ust. 2 ustawy Prawo o ruchu drogowym formułuje zakaz przewozu ładunku podzielnego pojazdem nienormatywnym uprawnionym do poruszania się na podstawie zezwoleń innych niż zezwolenia kategorii I-II. Z treści tego przepisu wynika, że intencją ustawodawcy było umożliwienie przewozu pojazdem nienormatywnym ładunku niepodzielnego, przy którym nie ma technicznej możliwości przewiezienia tego ładunku w sposób zgodny z obowiązującymi normami. W sytuacji natomiast przewozu ładunku podzielnego ustawodawca przyjął co do zasady istnienie możliwości przewozu tego ładunku pojazdami, których masa, naciski osi i wymiary są dopuszczalne.

Podkreślenia wymaga, iż w art. 140ab ust. 2 Prawa o ruchu drogowym ustawodawca jednoznacznie stwierdził, że w przypadku naruszeń zakazu, o którym mowa w art. 64 ust. 2, to jest w sytuacji przewozu ładunku innego niż niepodzielny pojazdem nienormatywnym uprawnionym do poruszania się na podstawie zezwolenia kategorii innej niż I i II, za przejazd pojazdem nienormatywnym nakłada się karę, jak za przejazd bez zezwolenia.

Odnosząc się do zapisu, dotyczącego rozpoczęcia karania przez funkcjonariuszy Lubelskiego Urzędu Celno-Skarbowego przewoźników żywych zwierząt za przeładowania przy przekraczaniu granicy państwa od kwietnia 2018 r., nie można się zgodzić z w/w uwagą, ponieważ oddziały celne Izby Administracji Skarbowej w Lublinie przeprowadzały kontrole w przedmiotowym zakresie także przed ww. datą, i w przypadku stwierdzenia nieprawidłowości nakładane były kary pieniężne, czego dowodem są protokoły z kontroli wskazane np. przez Oddział Celny w Koroszczynie (kontrole przeprowadzone w dniach: 02.12.2017, 14.12.2017, 18.02.2018).

Wobec bardzo ogólnego stwierdzenia o „trzykrotnym karaniu za to samo przewinienie” trudno się jednoznacznie odnieść do tak sformułowanego zarzutu. Można tylko domniemywać,

że być może chodzi tutaj o przypadki nakładania kar pieniężnych za przekroczenie dopuszczalnych nacisków osi innych niż pojedyncza oś napędowa. Zmiana funkcjonalności sytemu SOC-T w tym zakresie miała miejsce właśnie w kwietniu 2018 r.

Ponadto można także domniemywać, że w interpelacji chodzi o skutki zmian, jakie miały miejsce z dniem 3.09.2018 r., tj. w związku z wejściem w życie ustawy z dnia 5 lipca 2018 r. o zmianie ustawy o transporcie drogowym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2018 r. poz. 1481). Jednym ze skutków w/w zmiany jest nakładanie kar za przekroczenie dopuszczalnej masy całkowitej lub wymiarów pojazdu na podstawie przepisów ustawy Prawo o ruchu drogowym oraz z ustawy o transporcie drogowym (zmieniony załącznik nr 3), co jest zgodne ze stanowiskiem Głównego Inspektora Transportu Drogowego.

Reasumując czynności kontrolne w oddziałach celnych podległych Naczelnikowi Lubelskiego Urzędu Celno-Skarbowego są przeprowadzane w oparciu o obowiązujące przepisy w zgodzie z technologią odprawy granicznej oraz procedury kontroli celno-skarbowej.

Z poważaniem,

Z upoważnienia Ministra Finansów

Tomasz Słaboszowski

Podsekretarz Stanu

/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/